COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 17.9.2026
COM(2026) 495 final

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

care permite Greciei să se abată de la ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete stabilite de Consiliu în temeiul Regulamentului (UE) 2024/1263

(Activarea clauzei derogatorii naționale)

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

care permite Greciei să se abată de la ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete stabilite de Consiliu în temeiul Regulamentului (UE) 2024/1263

(Activarea clauzei derogatorii naționale)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121,

având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului ([1]), în special articolul 26,

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

întrucât:

(1) Regulamentul (UE) 2024/1263 împreună cu Regulamentul (CE) nr. 1467/97 modificat[2] și cu Directiva 2011/85/UE a Consiliului modificată[3] reprezintă elementele centrale ale cadrului de guvernanță economică al UE. Cadrul vizează promovarea unor finanțe publice solide și sustenabile, a unei creșteri durabile și favorabile incluziunii și a rezilienței prin intermediul reformelor și al investițiilor, precum și prevenirea deficitelor publice excesive. El promovează asumarea responsabilității la nivel național și pune accentul pe obiectivele pe termen mediu, în combinație cu o aplicare eficace și coerentă a normelor.

(2) Ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete, astfel cum sunt stabilite într-o recomandare a Consiliului adoptată în conformitate cu articolul 17 alineatul (1), cu articolul 19 sau cu articolul 20 din Regulamentul (UE) 2024/1263, reprezintă referința operațională unică pentru supravegherea bugetară anuală a fiecărui stat membru și se află în centrul noului cadru de guvernanță economică. Ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete, astfel cum sunt stabilite în respectiva recomandare a Consiliului, stabilesc o constrângere bugetară pentru o perioadă de patru sau cinci ani, care se bazează pe o perioadă de ajustare de patru ani care poate fi prelungită cu o perioadă suplimentară de până la trei ani.

(3) Cadrul oferă flexibilitate în aplicarea normelor în cazul în care circumstanțe excepționale aflate în afara controlului statelor membre conduc la un impact major asupra finanțelor publice, în conformitate cu articolul 26 din Regulamentul (UE)

---

[1] JO L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

[2] Regulamentul (CE) nr. 1467/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind accelerarea și clarificarea aplicării procedurii de deficit excesiv (JO L 209, 2.8.1997, p. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30).

[3] Directiva 2011/85/UE a Consiliului din 8 noiembrie 2011 privind cerințele referitoare la cadrele bugetare ale statelor membre (JO L 306, 23.11.2011, p. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/2024-04-30).

2024/1263 („clauze derogatorii naționale”). În acest din urmă caz, la solicitarea unui stat membru și pe baza unei recomandări a Comisiei, întemeiată pe analiza acesteia, Consiliul poate adopta, în termen de patru săptămâni de la recomandarea Comisiei, o recomandare care să permită unui stat membru să se abată de la ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete stabilite de Consiliu, în cazul în care (i) circumstanțe excepționale aflate în afara controlului său (ii) generează un impact major asupra finanțelor publice ale statului membru în cauză și (iii) cu condiția ca această abatere să nu pună în pericol sustenabilitatea bugetară pe termen mediu. Consiliul trebuie să stabilească un termen limită pentru o astfel de abatere.

(4) Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și repercusiunile acestuia constituie o provocare existențială pentru Uniunea Europeană. Comisia a invitat statele membre să solicite activarea clauzei derogatorii naționale prevăzute în Pactul de stabilitate și de creștere într-un mod coordonat, pentru a sprijini eforturile UE de obținere a unei creșteri rapide și semnificative a cheltuielilor pentru apărare[4], iar această propunere a fost salutată de Consiliul European reunit la 6 martie 2025.

(5) În urma solicitării Greciei, Consiliul a adoptat, la 8 iulie 2025, la recomandarea Comisiei, o recomandare care îi permite Greciei să se abată de la ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete recomandate pentru creșteri ale cheltuielilor cu apărarea[5]. Perioada în care este activată clauza derogatorie națională (2025-2028) îi permite Greciei să acorde din nou prioritate cheltuielilor publice sau să sporească veniturile publice, astfel încât cheltuielile de apărare mai mari pe o perioadă mai îndelungată să nu pună în pericol sustenabilitatea finanțelor publice pe termen mediu.

(6) În comunicarea sa din 3 iunie 2026, Comisia a anunțat că domeniul de aplicare al clauzei derogatorii naționale ar putea fi extins pentru a ține seama de măsurile decise de statele membre după 28 februarie 2026, care consolidează reziliența structurală a sistemului energetic european și accelerează tranziția de la combustibilii fosili (denumite în continuare „măsuri de securitate energetică”)[6]. La 18 august 2026, Comisia a publicat o comunicare cu orientări suplimentare adresate statelor membre cu privire la domeniul de aplicare și conceperea flexibilității suplimentare pentru măsurile de securitate energetică[7]. Pentru a limita riscurile pentru sustenabilitatea finanțelor publice, plafonul actual de 1,5 % din PIB rămâne neschimbat și se aplică atât flexibilității legate de apărare, cât și celei legate de energie. În plus, costul bugetar al măsurilor de securitate energetică care ar beneficia de flexibilitate nu ar trebui să depășească 0,3 % din PIB pe an, în timp ce costul cumulat al acestor măsuri până la sfârșitul anului 2028 nu ar trebui să depășească 0,6 % din PIB.

(7) La 6 august 2026, Grecia a prezentat Consiliului și Comisiei o cerere de extindere a aplicării clauzei derogatorii naționale pentru a include măsuri suplimentare de consolidare a securității energetice. În cererea sa, Grecia subliniază repercusiunile

---

4 Comunicarea Comisiei intitulată „Integrarea unei creșteri a cheltuielilor pentru apărare în cadrul Pactului de stabilitate și de creștere”, Bruxelles, 19.3.2025, C(2025) 2000 final.

5 Recomandarea Consiliului din 8 iulie 2025 care permite Greciei să se abată de la ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete stabilite de Consiliu în temeiul Regulamentului (UE) 2024/1263 (Activarea clauzei derogatorii naționale), (JO C, C/2025/3965, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3965/oj).

6 Comunicarea Comisiei privind semestrul european 2026 – Pachetul de primăvară [COM (2026)200 final].

7 Comunicarea Comisiei – Orientări adresate statelor membre privind extinderea domeniului de aplicare al clauzei derogatorii naționale pentru securitatea energetică (JO C, C/2026/4514, 18.8.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/4514/oj).

acțiunii militare din Golful Persic, care pune în pericol securitatea energetică pe termen lung a Europei. Această situație este o circumstanță excepțională aflată în afara controlului statului membru și impune o creștere semnificativă a cheltuielilor publice pentru a reduce dependența și vulnerabilitățile legate de combustibilii fosili importați, contribuind astfel la securitatea energetică.

(8) În cererea sa, Grecia prezintă o listă inițială de măsuri planificate în materie de securitate energetică finanțate la nivel național, cu impact bugetar direct, decise după 28 februarie 2026, care vizează reducerea dependenței de combustibilii fosili importați și consolidarea securității Europei. Măsurile avute în vedere sprijină investițiile, de exemplu, în panouri fotovoltaice, în stocarea energiei curate, în pompe de căldură și instalații pentru încălzirea apei, în modernizarea energetică a clădirilor și a infrastructurii publice, precum și în îmbunătățirea sistemului feroviar. Pe baza unei evaluări preliminare, aceste măsuri avute în vedere ar putea intra în domeniul de aplicare al flexibilității pentru securitatea energetică. Această evaluare inițială nu aduce atingere evaluărilor viitoare ale eligibilității care urmează să fie efectuate de Comisie. Măsurile ar trebui să fie bine orientate și eficiente din punctul de vedere al costurilor și să fie concepute astfel încât să maximizeze impactul în ceea ce privește contribuția lor la decarbonizare și/sau la economiile de energie. În acest sens, modernizarea energetică a clădirilor și a infrastructurii ar trebui să fie suficient de ambițioasă, de exemplu pentru a realiza economii de energie la nivelul clădirilor care să corespundă unor renovări medii sau aprofundate. După caz, vor trebui luate în considerare și nevoile conexe în materie de infrastructură, în special nevoile de capacitate nouă sau modernizată a rețelei.

(9) În cadrul supravegherii sale bugetare periodice, Comisia va efectua o evaluare a eligibilității din punctul de vedere al domeniului de aplicare, al adiționalității și al direcționării/rentabilității măsurilor concrete, precum și a impactului bugetar al acestora, în special pentru a determina flexibilitatea măsurilor de securitate energetică ce ar trebui luată în considerare atunci când se stabilește contul de control pentru Grecia și se evaluează respectarea ratelor maxime de creștere recomandate ale cheltuielilor nete.

(10) În acest scop, Grecia ar trebui să raporteze Comisiei de două ori pe an lista măsurilor concrete de securitate energetică pe care le consideră eligibile pentru flexibilitate în temeiul clauzei derogatorii naționale și să furnizeze date factuale cu privire la eligibilitatea și impactul bugetar al acestora. Această raportare periodică cu privire la măsurile energetice va face parte din procesul bianual de supraveghere bugetară. Raportarea din primăvară ar trebui să includă măsurile și costurile lor bugetare pentru anul precedent și previziunile pentru anul în curs, în timp ce raportarea din toamnă ar trebui să includă măsurile pentru anul în curs, precum și măsurile pentru anul următor, care au fost adoptate sau anunțate în mod credibil și suficient de detaliat. Acest lucru va permite Comisiei să ia în considerare, în cadrul supravegherii sale bugetare, măsurile concrete de consolidare a securității energetice, în limitele plafoanelor maxime anuale și cumulate de 0,3 % și, respectiv, 0,6 % din PIB.

(11) Prezenta recomandare înlocuiește Recomandarea C/2025/3965[8].

[8] Recomandarea Consiliului din 8 iulie 2025 care permite Greciei să se abată de la ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete stabilite de Consiliu în temeiul Regulamentului (UE) 2024/1263 (Activarea clauzei derogatorii naționale), (JO C, C/2025/3965, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3965/oj).

(12) Prezenta recomandare nu modifică definițiile deficitului public, datoriei publice și cheltuielilor publice nete și nici conceptele conexe. Datele bazate pe aceste concepte trebuie compilate și raportate de Grecia în conformitate cu Regulamentul (UE) 2024/1263, Regulamentul (CE) nr. 479/2009 al Consiliului[9] și Regulamentul (UE) nr. 549/2013[10].

RECOMANDĂ:

1. Până în 2028, se permite Greciei să depășească ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete, astfel cum sunt stabilite în Recomandarea C/2025/661[11] a Consiliului, în măsura în care cheltuielile nete situate peste respectivele rate maxime nu depășesc

   (i) suma dintre:

      (a) creșterea ponderii cheltuielilor pentru apărare în PIB începând din 2024 (anul de referință);

      (b) costul bugetar al măsurilor eligibile care consolidează securitatea energetică în perioada 2026-2028, plafonat la 0,3 % din PIB pe an și la 0,6 % din PIB în termeni cumulativi în cursul aceleiași perioade;

   (ii) cu condiția ca abaterea totală care depășește ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete să nu fie de peste 1,5 % din PIB.

2. În anii de după 2028, Grecia se poate abate în continuare de la ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete, astfel cum sunt stabilite într-o recomandare a Consiliului, în conformitate cu articolul 17, 19 sau 20 din Regulamentul (UE) 2024/1263, și le poate depăși, în măsura în care cheltuielile nete care depășesc aceste rate vizează livrările de echipamente militare contractate înainte de sfârșitul anului 2028 și se mențin în limitele plafonului global menționat anterior.

3. În conformitate cu articolul 22 alineatul (7) din Regulamentul (UE) 2024/1263, abaterile de la ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete stabilite de Consiliu, care sunt permise de prezenta recomandare, nu vor fi înregistrate ca debite în contul de control al Greciei.

4. Pentru a asigura înregistrarea corectă a cheltuielilor suplimentare, Grecia trebuie să includă date efective și date estimate privind cheltuielile totale pentru apărare (COFOG - diviziunea 02), inclusiv investițiile în domeniul apărării (COFOG -

---

9 Regulamentul (CE) nr. 479/2009 al Consiliului din 25 mai 2009 privind aplicarea Protocolului privind procedura aplicabilă deficitelor excesive anexat la Tratatul de instituire a Comunității Europene (JO L 145, 10.6.2009, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/479/2014-09-01).

10 Regulamentul (UE) nr. 549/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 mai 2013 privind Sistemul european de conturi naționale și regionale din Uniunea Europeană (JO L 174, 26.6.2013, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/549/2025-09-01).

11 Recomandarea Consiliului din 21 ianuarie 2025 de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al Greciei (JO C, C/2025/661, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/661/oj).

diviziunea 02, P.51), precum și orice cheltuieli finanțate prin împrumuturi acordate în cadrul Instrumentului SAFE care nu sunt acoperite de COFOG - diviziunea 02:

(a) pentru anii cuprinși între 2021și anul T-1 (T fiind anul curent), în raportarea către Comisie (Eurostat) în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 479/2009 al Consiliului;

(b) pentru anii cuprinși între 2021și anul T (anul curent), în planurile bugetar-structurale naționale pe termen mediu și în rapoartele anuale privind progresele înregistrate, în conformitate cu articolul 11 alineatul (1), articolul 15 și articolul 21 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2024/1263;

(c) pentru anii T (anul curent) și T+1, în proiectele de planuri bugetare, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 472/2013 al Parlamentului European și al Consiliului[12].

5. Pentru a asigura înregistrarea corectă, Grecia trebuie să raporteze Comisiei măsuri concrete de consolidare a securității energetice, în sensul prezentei recomandări, în perioada 2026-2028. Informațiile raportate către Comisie cu privire la aceste măsuri concrete trebuie să respecte modelul de raportare furnizat de Comisie, incluzând informații privind stadiul punerii în aplicare și date factuale privind eligibilitatea măsurilor, și trebuie să fie cuantificate într-un mod transparent și prudent. Raportarea trebuie să aibă loc de două ori pe an, primăvara până la 15 aprilie și toamna până la 15 octombrie, în contextul proiectelor de planuri bugetare.

Prezenta recomandare se adresează Republicii Elene.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu
Președintele

[12] Regulamentul (UE) nr. 472/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 mai 2013 privind consolidarea supravegherii economice și bugetare a statelor membre din zona euro care întâmpină sau care sunt amenințate de dificultăți grave în ceea ce privește stabilitatea lor financiară (JO L 140, 27.5.2013, p. 1).